

İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Saldırganlık Özellikleri

Aggression Characteristics of Second Stage Primary School Students

Mücahit Dilekmen¹, Şükrü Ada² ve Birol Alver³
Atatürk Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada, ilköğretim II.kademe öğrencilerinin saldırganlık özellikleri çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir. Araştırmanın evrenini, Erzurum il merkezi ve ilçelerinde bulunan ilköğretim okullarının ikinci kademesinde öğrenim gören öğrencilerin tümü oluşturmaktadır. Örneklem, evrenden seçkisiz olarak belirlenen 430 öğrenciyi kapsamaktadır. Araştırmada öğrencilerin saldırganlık özellikleri ile ilgili veriler, Tuzgöl (1998) tarafından geliştirilen Saldırganlık Ölçeği ile elde edilmiştir. Verilerin analizinde, Kruskal Wallis, Mann Whitney U ve t testleri ile tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Bulgulara göre, ana-baba tutumlarını demokratik algılayanlarla koruyucu algılayanlar arasında demokratik algılayanların lehine anlamlı fark görülmüştür. Yaş, cinsiyet, eğitim şekli, annenin hayatta olması, babanın hayatta olması, yaşanan yerleşim merkezi, algılanan akademik başarı ve disiplin cezası alıp almama değişkenleri açısından öğrencilerinin saldırganlık puanları arasında anlamlı farklılaşma görülmemiştir. Ana-baba tutumlarını demokratik ve koruyucu algılama değişkeninin dışındaki değişkenler açısından saldırganlık anlamlı ölçüde farklılaşmasa da, değişkenler için 122-131 arası saldırganlık puanları elde edilmiştir. Ölçekten alınabilecek minimum puan 45 maksimum puan 225 olduğu düşünüldüğünde öğrencilerinin belli düzeyde saldırganlıklarının olduğu saptanmıştır.

Anahtar Sözcükler: İlköğretim öğrencileri, saldırganlık

Abstract

Within the scope of this study, aggression characteristics of second stage primary school students are intended to be analyzed from the aspect of different variables. Population of this study consists of all second stage primary school students studying in the districts and

---

Bu makale X. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresinde (21-23 Ekim 2009) Sözlü Bildiri Olarak Sunulmuştur.

¹Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi dilekmen@atauni.edu.tr

²Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi sukruada@atauni.edu.tr

³Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi balver@atauni.edu.tr

province center of Erzurum province, Turkey. Sample consists of 430 students randomly chosen out of the population. Data regarding aggression characteristics of students in this study was obtained through the *Aggression Scale* which was developed by Tuzgöl (1998). Kruskal Wallis, Mann Whitney U, t tests and one way variance analysis (ANOVA) were applied in analysis of the data. According to the findings, a significant difference was found between the scores of students who perceive parents' attitudes as democratic and as protecting on behalf of the ones who perceive as democratic. However, there was no significant difference found between aggression scores of students from the aspect of the variables of age, gender, education status, parents' being dead or alive, the settlement they live in, perceived academic success and having disciplinary punishment. Despite this insignificant difference found between the aggression scores of the students from the aspect of above mentioned variables –except for the variable of perceived parents attitudes- are still found to vary between 122-131. Considering the minimum (45) and the maximum (225) scores could be obtained from this scale, it can be asserted that students do exhibit aggressive behaviors to a certain extent.

Keywords: Primary schools, Second stage students, Aggression, Characteristics, Aggression Scale

I. GİRİŞ

Okulda saldırganlık, şiddet ve akran zorbalığı araştırmacıların her geçen gün daha çok ilgi gösterdikleri bir çalışma alanı olmuştur. Okullarda akranlar arasında saldırganlık, dünyada pek çok ülkede psikologları, öğretmenleri ve aileleri kaygılandırmaktadır (Gini, Albiero, Benelli, & Altoe, 2007). Ögülmüş'e (1995) göre okulda şiddet ve saldırganlık, diğer istenmeyen davranışlar gibi okuldaki eğitim uğraşlarını olumsuz etkilediği gibi öğrencilerin güvenliğini de tehdit eden istenmeyen davranışlar arasında ön sıralarda yer almaktadır.

McAdams & Lambie'ye (2003) göre devlet okulları öğrenciler arasında saldırganlık ve şiddet davranışları ile 1990'lı yıllarda yüzleşmiştir. Uz Baş, Topçu. (2010) araştırmalarında ilköğretim düzeyindeki öğrenciler arasında saldırgan davranışların dikkat çekici boyutlarda görüldüğü ve saldırganlık yapma ve saldırganlığa uğrama davranışının erkek öğrencilerde kız öğrencilere göre daha sık olduğunu saptamışlardır. Kenney ve McNamara (2003) okulda saldırganlığın şehirlere özgü bir sorun olmayıp, bütün okulların bu önemli sorunla karşı karşıya kaldığını vurgulamışlardır. Martino, Ellickson, Klein, McCaffrey ve Edele, (2008) okullarda çocukların % 7'sinin kendini güvende hissetmediği için okula gitmediğini veya okula silahla gittiğini bildirmişlerdir. Whedon, Bakken ve Fletcher (2000) ise okullarda şiddetin günlük olarak ortaya çıktığını saptamışlardır.

Türkiye'de yapılan bazı araştırmalarda, okullarda saldırganlık ve şiddet davranışlarının yaygınlığına ilişkin dikkat çekici sonuçlar elde edilmiştir. Alikışifoğlu, Ercen, Erginöz, ve Kaymak (2004) yaptıkları araştırmada liselerde öğrencilerin önemli saldırgan davranışlar belirlemişlerdir. Kapıcı (2004) ilköğretim 4. ve 5. öğrencilerin % 40 oranında bedensel, sözel, duygusal ve cinsel zorbalığa uğradıklarını belirlemiştir. Kepenkçi ve Çınkır (2005) lise öğrencilerinde sözel

zorbaliğın % 33.5, fiziksel zorbaliğın % 35.5, duygusal zorbaliğın % 28.3 ve cinsel zorbaliğın % 15 olduğunu saptamışlardır. Başcı ve Dilekmen (2009) yaptıkları araştırmada öğretmenlerin saldırgan davranışlar gösterdiklerini; saldırganlığın görev yaptıkları okulların sosyoekonomik düzeylerine ve öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre fiziksel saldırganlığa ilişkin tutumları arasında anlamlı fark bulunmuştur.

Crick ve Grotpeter'e (1995) göre saldırganlık, genel olarak zarar verici davranışa işaret etmekle birlikte, araştırmacılar saldırganlık kavramını sınıflandırarak tanımlamışlardır. Saldırganlıkla ilgili bir sınıflandırma şekli, ilişkisel saldırganlığa karşı açık saldırganlıktır. İlişkisel saldırganlık, bir çocuğun arkadaş ilişkileri ve bir gruba dahil olmayla ilişkili duygularına zarar vermeyi amaçlayan davranışlar iken; açık saldırganlık fiziksel ve sözel saldırganlık, gözdağı verme yolu ile zarar vermeyi yönelik davranışları içermektedir.

Saldırganlıkla ilgili bir diğer yaygın sınıflandırma, reaktif saldırganlığa karşı proaktif saldırganlıktır (Deptula & Cohen, 2004). Reaktif saldırganlık, çoğunlukla ve yanlış algılanan bir tehdite otomatik ve savunucu bir tepkidir (McAdams & Lambie, 2003). Proaktif saldırganlık ise, tehdite yönelik bir tepki olmayıp, istenilen bir şeyi elde etme veya bir akrana zorbalık etme gibi bir amaca hizmet eden davranışları içermektedir (Deptula & Cohen, 2004). Rosa'ya (2004) göre araştırmacılar proaktif saldırganlığı; ilişkisel saldırganlık, sosyal saldırganlık veya akran istismarı gibi farklı kavramlarla açıklasalar da, bu saldırganlık türünü açıklamak için en çok kullanılan kavramın zorbalık olduğunu belirtmiştir.

Amerika Birleşik Devletlerinde okul saldırılarına karşın 40 erkek öğrenci ile yapılan görüşmelerde, bu çocukların çoğunun uzun süre akranları tarafından küçük düşürüldüğünü ve tacize uğradığını saptamışlardır (Crothers & Levinson, 2004).

Karataş'a (2005) göre "sosyal ortama ve okul ortamına uyumsuzluklar, düşük ya da aşırı rahat gelir düzeyi, ailenin çocuklarıyla yeterli düzeyde ilgilenmemesi, anne-babanın eğitim düzeyi, aile parçalanmaları, ailenin kalabalık olması, ailede kavgalar, üzüntü, cinsel ilişkilere yakından tanık olma, küçük yaştaki çocuklara seyrettirilen şiddet ya da gerilim içerikli filmler, diziler, bilgisayar ve video oyunları çocuk ve gençleri etkileyerek etkilediğini saldırganlığa ittiğini belirtmiştir. Efiltili (2006) bazı okulların işlevlerini kaybetmiş olması, öğrenci gereksinimlerine cevap verememesi veya hedefe götürmede yetersiz kalması, okullarda istenmeyen davranışların oluşmasına neden olduğunu belirtmiştir.

Tiryaki' ye (1997) göre saldırganlık "duygu, niyet, amaç, davranış öğeleri ile birlikte değerlendirilmesi gereken çok yönlü bir kavramdır." Bu nedenle tartışmaya yer vermeyecek kadar açık bir biçimde saldırganlığı tanımlamak oldukça zor ve karmaşıktır. Literatür taraması yapıldığında saldırganlıkla ilgili onlarca farklı tanımın yapılması da bu yüzdendir. Saldırganlık "canlı bir varlığa zarar verme veya incitme amacıyla yöneltilen, canlının da böyle bir işlemde kaçındığı davranış" olarak ifade edilmektedir (Baron ve Richardson, 1994). Freedman ve ark. (1993) göre saldırganlık "başkalarını incitmeyi amaçlayan (niyet) davranış ya da eylemleri" oluşturmaktadır. Yine başka bir tanıma göre ise saldırganlık; "karşısındakine üstün gelmek, onu yönetmek; bir işi bozmak, boşa çıkarmak için

düşmanca, incitici, hırpalayıcı, acı/ağrı verici davranış biçimidir” (Tiryaki, 2000). Bu tanımlamaların ortak özelliği olarak fiziksel saldırganlıktan söz edebiliriz. Bunun yanında duygusal ve sözel saldırganlıktan da söz etmek gerekirse, duygusal saldırganlık; “karşısındakini duygusal olarak yaralayan, onu sıkıntıya sokan, ruhsal yönden örseleyen, güvenini azaltan amaçlar içerirken, sözel saldırganlık karşısındakine zarar vermek, onu incitmek, aşağılamak gibi amaçlar taşımaktadır”(Doğan, 2005). Köknel (1996) ise saldırganlığı, “canlıların temel içgüdülerinden, dürtülerinden biridir. Belirli ölçüler içinde saldırganlık, yaşamı sürdürmek için gerekli olan davranışların kaynağı ve itici gücü olarak görülebilir” şeklinde yorumlamaktadır. Spor faaliyetlerinde ise saldırgan davranışın sınırlarını, “ ilgili spor dalının kurallarıyla yapılan hareketin taşıdığı niyet ve kasıt belirlemektedir (İkizler ve Karagözoğlu, 1997).

Hangi şekilde tanımlanırsa tanımlansın saldırganlık kişinin kendisine veya başkasına zarar veren bir davranış biçimini ortaya koymakta ve kabul edilemeyecek olumsuz bir sosyal beceriyi anlatmaktadır.

Bazı araştırmacılar çocuk ve gençlerde saldırgan davranışların ortaya çıkmasına bireysel, ailevi ve toplumsal nedenler etkili olduğunu belirtmişlerdir (Quinn, Bell-Ellison, Loomis & Tucci, 2007). Bilgisayar oyunlarının etkileri konusunda yapılan bazı çalışmalarda çocuklarda saldırganlığın oluşumunda televizyon ve bilgisayar oyunlarının etkili olduğu görülmüştür (Merttürk,2005; Arriaga, Esteves, Carneiro ve Monteiro, 2006; Kelleci,2008).

Okullarda şiddetle ilgili çalışmalar daha çok ergenlik dönemine odaklanmakla birlikte, yapılan bazı araştırmalarda ise ilköğretim okulu yıllarında oldukça saldırgan olan çocukların ergenlik ve yetişkinlikte de saldırgan olduklarını göstermiştir. (Lee, Baillargeon, Vermunt, Wu, & Tremblay, 2007).

Okulda saldırganlık ile ilgili yapılan araştırmalarda ele alınan diğer bir konu ise saldırganlığın neden olduğu sonuçlardır. Fiziksel ceza uygulanan öğrencilerde okuldan kaçma, zihinsel faaliyetlerde azalma, isyankârlık, çeşitli kişilik problemlerine ve özgüvenin yitimine neden olduğu belirlenmiştir (Christophersen, 1980; Benatar, 2002; Mahiroğlu ve Buluç, 2003). Gelinas’a (2003) göre saldırganlığa uğrayan çocuk ve ergenlerde, depresyon, anksiyete, fobiler, temas bozukluğu yaşanmaktadır. Okulda saldırganlık ve şiddet, yalnızca mağdurlarda değil, saldırgan davranışları sergileyen öğrenciler içinde önemli sonuçlar doğurmaktadır. Yaşamın ileri döneminde şiddet ve suçluluğun en önemli yordayıcısı, sekiz ve on yaşlar arasındaki erken dönem saldırganlığı olduğu görülmüştür. Çocukluk dönemindeki saldırganlığın ergenlikte fiziksel saldırganlık; okulu bırakma, depresyon, düşük öğrenim performansı kronik şiddet ve suça yönelik davranış gibi ilerleyen dönemdeki uyumsuzluğun güçlü bir yordayıcısı olduğu şeklinde bulgular elde edilmiştir (Martino, Ellickson, Klein, McCaffrey & Edelen, 2008). Boylamsal yapılan çalışmalarda ise, fiziksel saldırganlığın akademik güçlükler, şiddet suçları, alkolizm, madde kullanımı, eşe yönelik saldırı, boşanma, işsizlik, sorunlu ebeveynlik ve ruh sağlığı bozukluğu gibi uzun dönemli sonuçlara yol açtığı görülmüştür (Lee, Baillargeon, Vermunt, Wu, & Tremblay, 2007). Chermack, Berman ve Taylor (1997) yaptıkları araştırmada tahrik arttıkça

saldırganlığın da arttığını saptamışlardır. Ernest (1989) ise eşler arası saldırganlık ile çocuklardaki davranış bozuklukları arasında anlamlı ilişki bulunmuştur.

Okulda saldırganlık ve şiddet konusunda yapılan ve özetlenen çalışmaların sonuçları, saldırganlık ve şiddet konusunu genel hatları ile ortaya koymuştur. Bu çalışmada ise, ilköğretim II. Kademedeki öğrencilerin saldırganlıkla ilgili davranışlarının cinsiyet, öğretim şekli, anne ve babanın hayatta olup olmaması, algılanan ana-baba tutumu, yaşanan yerleşim merkezi, algılanan akademik başarı ve disiplin cezası alma değişkenlerine göre incelenmesi; konuya farklı değişkenler açısından da bakabilme olanağı sağlayarak alana önemli katkılar sağlayabileceği düşünülmüştür. Ayrıca araştırma sonuçları, ilköğretim okullarında saldırgan davranışların ilişkili olduğu değişkenleri anlamak ve uygun önleyici müdahale yöntemlerini sergilemek bakımından okul idarecilere, öğretmenlere ve rehber öğretmenlere konu ile ilgili güçlü öngörüler sağlaması umulmaktadır.

Amaç

Bu araştırma ile ilköğretim II. kademe öğrencilerinin saldırganlık özelliklerinin yaş, cinsiyet, öğretim şekli, anne ve babanın hayatta olup olmaması, algılanan ana-baba tutumu, yaşanan yerleşim merkezi, algılanan akademik başarı ve disiplin cezası alma değişkenlerine göre incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amacı açıklamak için aşağıdaki sorular yanıtlanmıştır.

Alt Problemler

1. İlköğretim II. Kademe öğrencilerinin yaşlarına göre saldırganlık düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır?
2. İlköğretim II. Kademe öğrencilerinin cinsiyetlerine göre saldırganlık düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır?
3. İlköğretim II. Kademe öğrencilerinin öğretim şekline göre saldırganlık düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır?
4. İlköğretim II. Kademe öğrencilerinin anne ve babanın hayatta olup olmaması değişkenine göre, saldırganlık düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır?
5. İlköğretim II. Kademe öğrencilerinin algılanan ana-baba tutumuna göre saldırganlık düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır?
6. İlköğretim II. Kademe öğrencilerinin yaşanan yerleşim merkezine göre saldırganlık düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır?
7. İlköğretim II. Kademe öğrencilerinin algılanan akademik başarıya göre saldırganlık düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır?
8. İlköğretim II. Kademe öğrencilerinin disiplin cezası alma değişkenlerine göre saldırganlık düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır?

II. YÖNTEM

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, Erzurum il merkezi ve ilçelerinde bulunan ilköğretim okullarının ikinci kademesinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem ise, söz konusu evrenden seçkisiz olarak belirlenen Yatılı Bölge Okulları (YİBO)' lardan 205 ve merkez okullarından 225 olmak üzere toplam 430 öğrenciden oluşmuştur.

Veri Toplama Aracı

Saldırganlık Ölçeği

Saldırganlık Ölçeği Tuzgöl (1998) tarafından Kocatürk (1982)' ün geliştirdiği Saldırganlık Envanteri'nden yararlanılarak oluşturulmuştur.

Saldırganlık Ölçeği gençlerde açık, gizli, fiziksel, sözel ve dolaylı saldırganlıkla ilgili davranış ifadelerini içeren *tek boyutlu* bir ölçme aracıdır.

Saldırganlık Ölçeği 45 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte 30 saldırgan içerikli, 15 saldırgan olmayan içerikli madde vardır. Ölçekteki saldırgan olmayan ifadeler şunlardır: 2, 4, 8, 10, 13, 16, 24, 28, 33, 35, 37, 38, 39, 40, 44, diğer maddeler saldırgan içerikli maddelerdir. Ayrıca 9 madde geçerlik puanı elde etmek üzere biri durumun o kişi için geçerli olduğunu diğeri olmadığını ifade edecek şekilde iki defa sorulmuştur. Ölçekteki geçerlik maddelerinin numaraları şöyledir: (4;20), (18;24), (10;26), (22;33), (8;36), (14;37), (19;39), (23,40), (34;44).

Puanlanması: Ölçek 5'li derecelendirilmiş cevaplama sistemine sahiptir. Ölçekte bireylerin kendi duygu ve davranışlarını içeren maddeler yer almaktadır. Birey okuduğu ifadenin kendine ne derece uygun olduğunu belirtmek için (5) Her Zaman, (4) Sıklıkla, (3) Ara sıra, (2) Nadiren, (1) Hiçbir Zaman şeklindeki seçeneklerden birini işaretlemektedir. Ölçekte 13 madde negatif ifade olduğundan puanlamaları da tersine çevrilerek yapılmaktadır. Tersine çevrilen sayılar ve diğerlerinin toplamı kişinin saldırganlık puanını oluşturmaktadır. Aritmetik ortalamasının üstündeki puanlar yüksek saldırganlık düzeyini, altındaki puanlar düşük saldırganlık düzeyini temsil etmektedir.

Güvenirlilik: Saldırganlık Ölçeği, araştırmacı tarafından 55 öğrenciden oluşan bir gruba 2 hafta ara ile uygulanmış ve Pearson Momentler Çarpım Korelasyonu $r: 0.75$ olarak elde edilmiştir. Başlangıçta 50 madde olan Saldırganlık Ölçeği'nde maddeler arası korelasyonlara bakılmış, en az 3 madde ile 0.25 oranında ilişkili olan maddeler seçilmiş ve bu şartlara uymayan 5 madde ölçekten çıkarılmıştır. Böylece envanterin madde sayısı 45'e düşmüştür. Ölçeğin bu hali ile Cronbach α güvenirliliği hesaplanmış ve .71 bulunmuştur. Pearson Momentler Çarpım Korelasyonu katsayısı tekrar hesaplanmış ve $r: 0.85$ bulunmuştur. Bu değerler ölçeğin kullanılabilir olduğunu göstermektedir.

Geçerlilik: Araştırmacı tarafından Saldırganlık Ölçeği için yapılan geçerlik çalışmasında, araştırmacının çalıştığı lisede derslere giren 20 öğretmenle

görülmüştür. Saldırgan davranışlar gözlemedikleri öğrencilerin isimleri belirlenmiştir. Ancak öğretmenler, saldırgan öğrenci ile derslerin akışını bozan ilgisiz ya da aşırı hareketli öğrencileri karıştırmamaları konusunda uyarılmış, “saldırganlıktan” ne kastedildiği açıklanmıştır. Böylece en az üç öğretmenin “saldırgan” olarak tanımladığı 45 öğrenci belirlenmiş ve bu öğrencilere ölçek uygulanmıştır. Daha önce uygulama yapılan 45 kişilik saldırgan olarak tanımlanmamış bir grup ile saldırgan davranışları olduğu kabul edilen grubun puan ortalamaları arasında t testi uygulanmış ve t değeri 3.25 olarak saptanmıştır. Böylece ölçeğin saldırgan davranışları ölçtüğü yönünde karar verilmiştir.

Verilerin Çözümlemesi

Araştırma değişkenleri ve uygulanan ölçek hakkında tanıtıcı bilgi verildikten sonra uygulamalar gerçekleştirilmiştir. Verilerin analizinde, Kruskal Wallis, Mann Whitney U ve t testleri ile tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır.

III. BULGULAR VE YORUMLAR

Yaşlarına Göre Öğrencilerin Saldırganlık Puanlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 1. Yaşlarına Göre Öğrencilerin Saldırganlık Davranışlarına İlişkin Puanlarının Ortalaması, Statndart Sapması ve Mann Whitney U Testi Değerleri

Bağımlı Değişken	Yaş	n	Ortalama		
			Sıra	U	p
Saldırganlık Davranışı	12 yaş (alt düzey)	44	128.23	271.000	.500
	15 yaş (üst düzey)	14	131.07		

Öğrencilerin alt ve üst düzey yaşlarda olmalarına göre saldırganlık puan ortalamaları arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır ($U_{56} = 271.000$, $p = .500$). Bu sonuç, ilköğretim II. Kademe öğrencilerinin yaş değişkenlerinin onların saldırganlıklarını farklılaştırmadığını göstermiştir.

Cinsiyetlerine Göre Öğrencilerin Saldırganlık Puanlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 2. Cinsiyetlerine Göre Öğrencilerin Saldırganlık Puanlarına İlişkin Ortalamaları, Standart Sapmaları ve t Değeri

Bağımlı Değişken	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	ss	t	p
------------------	----------	---	-----------	----	---	---

Saldırganlık Davranışı	Erkek	250	129.43	21.42	-0.488	.626
	Kız	180	130.46	21.67		

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre saldırganlık puan ortalamaları arasında anlamlı farklılaşma görülmemiştir ($t_{428} = -0.488$, $p = .626$). Bu sonuç, öğrencilerin kız veya erkek olmalarının saldırgan davranışlarında belirleyici bir farklılık oluşturmadığını göstermektedir.

Öğretim Şekline Göre Öğrencilerin Saldırganlık Puanlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 3. Öğretim Şekline Göre Öğrencilerin Saldırganlık Davranışlarına Ait Puanları Arasındaki Farka İlişkin Varyans Analizi

Bağımlı Değişken	Öğretim Şekli	n	$\bar{X}$	ss	F	p
Saldırganlık Davranışı	Gündüzlü	184	129.09	21.81	0.217	.805
	Yatılı	167	130.28	21.25		
	Taşımali	79	130.76	21.55		
	Toplam	430	129.86	21.51		

Gündüzlü, yatılı veya taşımali olarak öğretim gören öğrencilerin saldırganlık puan ortalamaları arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır ($F_{(2,427)} = 0.217$, $p = .805$). Bu bulgu, öğretim şeklinin gündüzlü yatılı ve taşımali olmasının ilköğretim II. kademe öğrencilerinin saldırganlıklarında farklılaştırıcı bir etkisinin olmadığını göstermiştir.

Annenin Hayatta Olma Durumuna Göre Öğrencilerin Saldırganlık Puanlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Bağımlı Değişken	Annenin Hayatta Olma Durumu	n	Ortalama Sıra	U	p
Saldırganlık	Annesi Hayatta Olanlar	424	216.00	1061.000	485

Davranışı	Annesi Hayatta Olmayanlar	6	180.33
-----------	---------------------------	---	--------

Tablo 4. Annenin Hayatta Olma Durumuna Göre Öğrencilerin Saldırganlık Davranışlarına İlişkin Puanlarının Ortalaması, Statndart Sapması ve Mann Whitney U Testi Değerleri

Annesi hayatta olan ya da olmayan öğrencilerin saldırganlık puan ortalamaları arasında anlamlı farklılaşma görülmemiştir ($U_{428}= 1061.000$, $p=.485$). Bu sonuç, Annenin hayatta olup olmamasının öğrencilerin saldırganlıklarını anlamlı düzeyde değiştirmedeği şeklinde yorumlanabilir.

Babanın Hayatta Olma Durumuna Göre Öğrencilerin Saldırganlık Puanlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 5. Babanın Hayatta Olma Durumuna Göre Öğrencilerin Saldırganlık Davranışlarına İlişkin Puanlarının Ortalaması, Statndart Sapması ve Mann Whitney U Testi Değerleri

Bağımlı Değişken	Babanın Hayatta Olma Durumu	Ortalama		U	p
		n	Sıra		
Saldırganlık Davranışı	Babası Hayatta Olanlar	416	216.50	2495.500	362
	Babası Hayatta Olmayanlar	14	185.75		

Babası hayatta olan ya da olmayan öğrencilerin saldırganlık puan ortalamaları arasında anlamlı farklılaşma görülmemiştir ($U_{428}= 2495.500$, $p=.362$). Bu sonuç, babanın hayatta olup olmamasının öğrencilerin saldırganlıklarını anlamlı d değiştirici bir etkisinin olmadığını düşündürmektedir.

Öğrencilerin Algıladıkları Ana-Baba Tutumlarına Göre Öğrencilerin Saldırganlık Puanlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Bağımlı Değişken	Algılanan Ana-Baba Tutumu	n	$\bar{X}$	ss	F	p
Demokratik	308	132.08	21.41			
Koruyucu	48	122.92	20.84			

Toplam	430	130.80	21.63
--------	-----	--------	-------

Tablo 6. Öğrencilerin Algıladıkları Ana-Baba Tutumlarına Göre Saldırganlık Davranışlarına Ait Puanları Arasındaki Farka İlişkin Varyans Analizi

Algılanan ana-baba tutumlarına göre öğrencilerin saldırganlık puan ortalamaları arasında anlamlı farklılaşma görülmüştür ($F_{(2-427)}= 3.779$, $p=.024$). Yapılan LSD analizi sonucunda, farkın sadece ana-baba tutumlarını demokratik algılayanlar ile koruyucu algılayanlar arasında demokratik algılayanlar lehine olduğu görülmüştür. Başka bir ifade ile anne-babasını demokratik algılayanların saldırganlıkları koruyucu algılayanlardan anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur

Yaşadıkları Yerleşim Merkezlerine Göre Öğrencilerin Saldırganlık Davranışları İle İlgili Bulgular ve Yorum

Tablo 7. Yaşadıkları Yerleşim Merkezlerine Göre Öğrencilerin Saldırganlık Davranışlarına İlişkin Puanlarının Ortalaması, Standart Sapması ve Kruskal Wallis Testi Değerleri

Bağımlı Değişken	Yaşanılan Yerleşim Merkezi	n	Ortalama		
			Sıra	χ^2	p
Saldırganlık Davranışı	Şehir	205	213.67	1.301	.522
	İlçe	8	264.69		
	Köy	217	215.41		
	Toplam	430			

Şehir ilçe ve köyde yaşayan öğrencilerin saldırganlık puan ortalamaları arasında anlamlı farklılaşma görülmemiştir ($\chi^2= 1.301$, $p=.522$). Bu sonuç, yaşadıkları yerleşim merkezlerine göre öğrencilerin saldırganlıklarının anlamlı düzeyde değiştirmedini göstermektedir.

Akademik Başarı Durumlarına Göre Öğrencilerin Saldırganlık Davranışları İle İlgili Bulgular ve Yorum

Tablo 8. Akademik Başarı Durumlarına Göre Saldırganlık Davranışlarına Ait Puanları Arasındaki Farka İlişkin Varyans Analizi

Bağımlı Değişken	Algılanan Akademik Başarı Durumu	n	$\bar{X}$	ss	F	p
Saldırganlık Davranışı	Başarı Belgesi Alarak Geçenler	278	130.37	21.52	0.317	.728
	Doğrudan Geçenler	80	129.66	21.98		
	Sorumlu Geçenler	72	128.11	21.15		
	Toplam	430	129.86	21.51		

Akademik başarı durumlarına göre öğrencilerin saldırganlık puan ortalamaları arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır ($F_{(2-427)} = 0.317$, $p = .728$). Bu bulgu, öğrencilerin yaşadıkları yerleşim merkezlerine göre saldırganlıklarını farklılaştırıcı bir etkisinin olmadığını düşündürmektedir.

Disiplin Cezası Almış Olma Durumlarına Göre Öğrencilerin Saldırganlık Puanlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 9. Disiplin Cezası Almış Olma Durumlarına Göre Öğrencilerin Saldırganlık Puanlarına İlişkin Ortalamaları, Standart Sapmaları ve t Değeri

Bağımlı Değişken	Disiplin Durumu	n	$\bar{X}$	ss	t	p
Saldırganlık Davranışı	Disiplin Cezası Almış Olanlar	40	127.75	23.91	-0.650	.516
	Disiplin Cezası Almamış Olanlar	390	130.07	21.27		

Öğrencilerin disiplin cezası almış olma durumlarına göre saldırganlık puan ortalamaları arasında anlamlı farklılaşma görülmemiştir ($t_{428} = -0.650$, $p = .516$). Bu sonuç, öğrencilerin disiplin cezası alıp almamalarının onların saldırganlıklarının farklılaşmasında etkili olmadığını göstermektedir.

IV. TARTIŞMA

Bu çalışmada, ana-baba tutumlarını demokratik, baskıcı ve koruyucu algılayanların saldırganlıkları sadece demokratik algılayanlarda koruyucu algılayanlardan anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur. Bu sonuç, koruyucu

aile ortamında büyümenin çocukları daha edilgen yaptığı, mücadele gerektiren durumlarda pasif duruma düşürdüğü, demokratik ortamlarda ise, çocukların tepkilerini daha rahat sergilediklerini ve bu nedenle davranışlarını kontrol etmede zorlandıklarını düşündürmektedir. Gelinas'a (2003) göre saldırganlık davranışı gösteren çocuk ve ergenlerde, depresyon, anksiyete, fobiler, temas bozukluğu yaşanmaktadır. Araştırma sonucu bu bulgu ile birlikte değerlendirildiğinde; anne-baba tutumlarını demokratik algılayan çocuklarda saldırganlık davranışı ile birlikte depresyon, anksiyete, fobi ve temas bozukluğu belirtileri ortaya çıkabilir.

Yaş, cinsiyet, eğitim şekli, annenin hayatta olması, babanın hayatta olması, yaşanan yerleşim merkezi, algılanan akademik başarı ve disiplin cezası alıp almama değişkenleri açısından öğrencilerinin saldırganlık puanları arasında anlamlı farklılaşma görülmemiştir. Ancak, adı geçen değişkenler açısından öğrencilerin saldırganlıkları farklılaşmasa da araştırmada söz konusu olan değişkenler için saldırganlık puan ortalamalarının 122-131 arasında olduğu görülmüştür. Ölçekten alınabilecek minimum puan 45 maksimum puan 225 olduğu düşünüldüğünde ilköğretim II. Kademe öğrencilerinin orta düzeyin üzerinde saldırganlıklarının olduğu söylenebilir. Kapıcı (2004), İlhan-Alper (2008), (2008), Kartal (2008) yaptıkları araştırmalarda ilköğretim okullarında saldırganlığın yaygınlığına dikkati çekmişlerdir. Araştırmanın sonucu bu konudaki araştırma bulgularını destekler niteliktedir.

Bazı araştırmacılar çocuk ve gençlerde saldırgan davranışların ortaya çıkmasına bireysel, ailevi ve toplumsal nedenler etkili olduğunu belirtmişlerdir (Quinn, Bell-Ellison, Loomis & Tucci, 2007). Bazı araştırmalar da ise bilgisayar ve televizyon oyunlarının çocuklarda saldırganlığın oluşumunda etkili olduğu saptanmıştır (Merttürk,2005; Arriaga, Esteves, Carneiro ve Monteiro, 2006; Kelleci,2008). Başka bir araştırmada da ilköğretim yıllarında saldırgan olan çocukların yetişkinlikte de saldırgan oldukları saptanmıştır (Lee, Baillargeon, Vermunt, Wu, & Tremblay, 2007). Chermack, Berman ve Taylor (1997) yaptıkları araştırmada tahrik arttıkça saldırganlığın da arttığını; Ernest (1989) ise, eşler arası saldırganlık ile çocuklardaki davranış bozuklukları arasında anlamlı ilişki bulunduğunu belirlemiştir. Yukarıda açıklanan araştırma sonuçları dikkate alındığında ilköğretim II.kademe öğrencilerinin saldırganlıklarının artmasında televizyon ve bilgisayar oyunlarının ve anne-baba davranışlarının yanı sıra bireysel ve toplumsal nedenlerin etkili olduğu söylenebilir. Ayrıca saldırgan olan öğrencilerin ileriki yaşamlarında da saldırgan olabilecekleri düşünülebilir.

Çocukluk dönemindeki saldırganlığın ileriki yaşlarda fiziksel saldırganlık; depresyon, düşük öğrenim performansı, kronik şiddet ve suça yönelik davranışların ve uyumsuzluğun güçlü bir yordayıcısı olduğu şeklinde bulgular elde edilmiştir (Martino, Ellickson, Klein, McCaffrey & Edelen, 2008). Bu sonuçlar araştırma bulguları ile birlikte düşünüldüğünde bu araştırma kapsamında ve benzer koşullarda olan öğrencilerin ileriki hayatlarındaki saldırgan davranışlar gösterebilecekleri, depresyon yaşayabilecekleri ve suça yönelik davranışlarının olabileceği konusunda kestirimlerde bulunulabilir.

IV. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma sonuçlarına göre, ana-baba tutumlarını demokratik algılayanlarla koruyucu algılayanlardan anlamlı derecede daha çok saldırgan bulunmuştur. Yaş, cinsiyet, eğitim şekli, annenin hayatta olması, babanın hayatta olması, yaşanan yerleşim merkezi, algılanan akademik başarı ve disiplin cezası alıp almama değişkenleri açısından öğrencilerin saldırganlıkları anlamlı derecede farklılaşmamıştır. Buna karşın, adı geçen değişkenler açısından öğrencilerin saldırgan özelliklerinin oldukça yüksek olduğu görülmüştür

Araştırmadan elde edilen sonuçlara dayalı olarak aşağıda sıralanan öneriler salık verilebilir.

1. Ailelere, demokratik olmanın çocuklar için avantajları anlatılırken çocukların kontrolsüz davranışlarına tolerans göstermenin demokratik tutumla ilişkisi olamayacağı gibi; yıkıcı etkilerinin de olabileceği konusunda gerekli bilgiler verilebilir.

2. Okul yöneticileri, rehber öğretmenler ve öğretmenlerin, öğrenciler arasındaki saldırgan ve şiddet davranışlarının doğası, yaygınlığı ve sonuçlarına dair bilgi düzeylerinin ve farkındalıklarının artırılmasına çalışılabilir.

3. Okullarda rehber öğretmenlere, sınıf öğretmenlerine ve ailelere saldırganlığın psiko-dinamiği ve sonuçları konusunda seminer veya konferanslar düzenlenebilir.

Kaynakça

- Alikaşifoğlu, M., Ercan, O., Erginöz, E., & Kaymak, D. A. (2004). Violent behavior among Turkish high school students and correlate of physical fighting. *European Journal of Public Health*, 14 (2), 173-177.
- Arriaga, P., Esteves, F., Carnerio, P., ve Monteiro, M. B. (2006), "Violent computer games and their effects on state hostility and physiological arousal." *Aggressive Behavior*, 32, 146-158.
- Baron, R.A., Richardson, D.R.(1994). *Human Aggression*, 2. Edition, Plenum Pres, New York.
- Başçı Z. & Dilekmen, M. (2009). An analysis on classroom teachers' attitudes towards corporal punishment from the aspects of several variables. *World Applied Sciences Journal*, 6 (7), 933-938.
- Benatar, D. (2002) Corporal Punishment. <http://www.corpun.com/benatar.htm>. 12.10.2009
- Chermack, S., Berman, M., & Taylor, S. (1997). Effects of provocation on emotions and aggression in males. *Aggressive Behavior*, 23, 1-10
- Christophersen, E R. (1980). The pediatrician and parental discipline, *Pediatrics*, 66, 641-42.

- Crick, N.R., & Grotpeter, J.K. (1995). Relational aggression, gender, and social-psychological adjustment. *Child Development*, 66, 710-722.
- Crothers, L.M., & Levinson, E. M. (2004). Assessment of bullying: a review of methods and instruments. *Journal of Counseling and Development*, 82, 496-503.
- Deptula, D.P., & Cohen, R. (2004). Aggressive, rejected, and delinquent children and adolescents: A comparison of their friendships. *Aggressive and Violent Behavior*, 9, 75-104.
- Doğan, O., Spor Psikolojisi. Nobel Kitapevi. Adana, 2005.
- Efiliti, E. 2006. "Ortaöğretim kurumlarında okuyan öğrencilerin saldırganlık ve denetim odağı'nın karşılaştırmalı olarak incelenmesi". (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ernest, P. (1989). The knowledge, beliefs and attitudes of the mathematics teacher: A model. *Journal of Education for Teaching*, 15 (1), 13-33.
- Freedman, J. C., Sears, D. O., Smith, C. M., Sosyal Psikoloji, İmge Kitabevi, 2. Baskı, Ankara, (Çev.: A. Dönmezer), 1993.
- Gelinas, D.J. (2003). "Witnessing violence: The effects on children and adolescents" (Part I pp. 38-54). (Ed: Joshua Miller, Irene R. Martin ve Gerald Schamess) *School violence and children in crisis: Community and school interventions for social workers and counselors*. Denver: Love Publishing Company.
- Martin & G. Schamess (Eds.), *School Violence And Children In Crisis: Community And School Interventions For Social Workers And Counselors*. Denver: Love Publishing Company.
- Gini, G., Albiero, P., Benelli, B., & Altoe, G. (2007). Does empathy predict adolescents' bullying and defending behavior, *Aggressive Behavior*, 33, 467-476.
- Harachi, T.W., Fleming, C.B., White, H.R., Ensminger, M.E., Abbott, R.D., Catalano, R.F. & Haggerty, K.P. (2006). Aggressive behavior among girls and boys during middle childhood: predictors and sequelae of trajectory group membership, *Aggressive Behavior*, 32, 279-293.
- İkizler, C., Karagözoğlu, C., Sporda Başarının Psikolojisi, Alfa Basım Yayım, 3. Bsk. İstanbul, 1997.
- İlhan-Alper, S. (2008). İlköğretimde zorbalık. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bursa: Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kapıcı, E. G. (2004). İlköğretim öğrencilerinin zorbalığa maruz kalma türünün ve sıklığının depresyon, kaygı ve benlik saygısıyla ilişkisi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37 (1), 1-13.
- Karatas, Z.B., (2005). Anne baba saldırganlığı ile lise öğrencilerinin saldırganlığı arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*. 317.
- Kartal, H. (2008). Bullying prevalence among elementary students. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35, 207-217.

- Kelleci, M. (2008). İnternet, cep telefonu, bilgisayar oyunlarının çocuk ve gençlerin ruh sağlığına etkileri. *TAF Prev Med Bull*, 7 (3), 253-256.
- Kenney, D.J. & McNamara, R. (2003). Reducing crime and conflict in kentucky's schools. *Youth Violence and Juvenile Justice: An Interdisciplinary Journal*, 1(1), 46-63.
- Kepenkeçi, Y. & Çınkır, Ş. (2005). Bullying among turkish high school students. *Child Abuse & Neglect*, 1717, 1-12.
- Köknel, Ö., Bireysel ve Toplumsal Şiddet. Altın Kitaplar Yayınevi (1. basım). İstanbul. 1996.
- Lee, K., Baillargeon, R.H., Vermunt, J.K., Wu, H., & Trmblay, R.E. (2007). Age differences in the prevalence of physical aggression among 5-11-Year Old Canadian Boys And Girls, *Aggressive Behavior*, 33, 26-37.
- Mahiroğlu A. ve Buluç B. (2003). Orta öğretim kurumlarında fiziksel ceza uygulamaları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1 (1), 81-93.
- Martino, S.C., Ellickson, P.L., Klein, D.J., McCaffrey, D., & Edelen, M.O. (2008). Multiple trajectories of physical aggression among adolescent boys and girls. *Aggressive Behavior*, 34, 61-75.
- McAdams, C.R. & Lambie, G.W. (2003). A Changing profile of aggression in schools: its impact and implications for school personel, *Preventing School Failure*, 47 (3), 122-130.
- McAdams, C.R. & Schmidt, C.D. (2007). How to help a bully: Recommendations for counseling the proactive aggressor. *Professional School Counseling*, 11 (2), 121-128.
- Merttürk, R. (2005). Bilgisayar oyunu oynayan ilköğretim öğrencilerinin saldırganlık, depresyon ve yalnızlık düzeylerinin incelenmesi.(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Yeditepe Üniversitesi.
- Öğülmüş, S. (1995). Okullarda (liselerde) şiddet ve saldırganlık. (Yayınlanmamış Araştırma Raporu). Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi.
- Quinn, G.P., Bell-Ellison, B.A., Loomis, W., & Tucci, M. (2007). Adolescent perceptions of violence: formative research findings from a social marketing campaign to reduce violence among middle school youth. *Public Health*, 121, 357-366.
- Tiryaki, Ş., Spor yapan bireylerin saldırganlık düzeylerinin belirlenmesi: Takım ve bireysel sporlar açısından bir inceleme. *Uluslararası spor psikolojisi sempozyumu*, Mersin, (10-12 Ekim) 1997.
- Tiryaki, Ş., Spor Psikolojisi. Eylül Kitap ve Yayınevi., Ankara, 2000.
- Uz Baş, A., Kabasakal, Z.T. (2010). The prevalence of aggressive and violent behaviors among elementary school students. *Elementary Education Online*, 9 (1), 28-40. İlköğretim Online, [Online]: <http://ilkogretim-online.org.tr>
- Vazsonyi, A.T, Belliston, L.M., & Flannery, D.J. (2004). Evaluation of a school-based, universal violence prevention program: low-, medium-, and high-risk children. *Youth Violence and Juvenile*, 2 (2), 185-206.

Whedon, C.K., Bakken, J.P., & Fletcher, R. (2000). The fight free classroom. *Multicultural Education*, 8 (2), 30-32.

Aggression Characteristics of Second Stage Primary School Students

Many definitions have been made pertaining aggression. According to some widely accepted definitions aggression means exhibited actions or behaviors intended to hurt other people. Again, according to another definition, aggression is a hostile, unkind, battering and painful behavior style in order to override the opponent, to manage him, to unwork or invalidate an action or an activity. As common characteristics of these definitions, they all put forward the “physical aggression” dimension into the discussion ground. Apart from this dimension, there are the affective and verbal dimensions of aggression to mention about. The affective aggression covers specific goals of hurting someone emotionally, putting him into trouble, crumpling him mentally and shaking his confidence. On the other side, verbal aggression includes the goals of harming, offending and humiliating. Some scientists interpret that the aggression to a certain extent may seem as the source and driving force behaviors required to survive.

Researchers are increasingly getting interested in the issues of aggression at schools, violence and peer bullying each passing day. The issue of aggression at schools concerns families, teachers and psychologists in many countries. Violence and aggression at school, as any other undesired behaviors, affect education process negatively and come among the prominent undesired behaviors which threaten students’ safety. According to some studies conducted in Turkey, it was revealed that violence and aggression behaviors at school are very prevalent.

According to some scientists, inadaptability to social and school environment, low or relaxingly high amount of income, parents’ failing to take care of their children at a desired level, separated parents, large families, education status of parents, family quarrels, distress, witnessing sexual intercourses closely, children’s being forced to watch movies, tv series and computer games containing explicit violence and aggression affect children and teenagers and impel them into the aggression. Moreover, some schools’ losing their functions, having failed to meet students’ needs or having failed to lead them into their determined goals have been emphasized as important issues in emerging of aggression in schools. Other scientists indicated that individual, parental and social issues play effective role in children’s and teenagers’ developing aggressive behaviors. Some studies pertaining the effects of computer games revealed that tv and computer games have certain negative effects on children’s developing aggressive behaviors.

The symptoms of skipping school, lacking in mental activities, defiance, different personality problems, depression, anxieties, phobias, contact disorder and lack of self confidence were identified for the students who are exposed to aggression. Some findings have revealed that childhood-period aggression is a strong predictor of some incompatibilities such as physical aggression, skipping school, low learning performance, chronicle violence, crime-oriented behaviors in further adolescence period. Physical aggression may cause long-term results such as; academic difficulties, crimes of violence, alcoholism, substance use, wife abuse, divorce, unemployment, problem parents and mental health disorder.

Analyzing aggression behaviors of second stage primary school students from the aspect of the variables of age, gender, education status, parents' being dead or alive, perceived parents attitudes, the settlement they live in, perceived academic success and having disciplinary punishment, should make a remarkable contribution to the field by concerning the issue from different aspects. Furthermore, it is also anticipated that results of this study will help school managers, teachers and guidance teachers to make predictions on understanding the variables pertaining aggression behaviors in primary schools and taking proper precaution steps.

Population of this study consists of all second stage primary school students studying in the districts and province center of Erzurum province, Turkey. Sample consists of 430 students (205 of which from regional boarding schools and 225 from other central schools) randomly chosen out of the population.

Data regarding aggression characteristics of students in this study was obtained through the *Aggression Scale* which was originally introduced as the *Aggression Inventory* by Kocatürk (1982) and then developed by Tuzgöl (1998). The scale consists of 45 items measuring behaviors of teenagers pertaining explicit, implicit, physical, verbal and indirect aggression. 30 out of this 45 items contains aggression and 15 items contains no aggression. Cronbach Alpha reliability coefficient of the scale was found $\alpha=0.71$. Pearson product-moment correlation coefficient on the other hand was found $r=0.85$. Those values prove the scale as applicable. Validity studies of the scale was performed by making interviews with 20 teachers working in the same high school with the researcher. Teachers first determined the students who are inclined to exhibit aggressive behaviors and who are not. Then, the scale was applied to both the aggressive students and to the others. The t value for the average scores of both groups was found 3.25 and this difference found out to be significant at the level of $p<0.05$. Thus, the scale was decided to be valid enough in measuring aggressive behaviors. Kruskal Wallis, Mann Whitney U, t tests and one way variance analysis (ANOVA) were applied in analysis of the data.

According to the findings, significant difference was found between the scores of students who perceive parents' attitudes as democratic and as protecting on behalf of the ones who perceive as democratic. On the other hand, there was no significant difference found between aggression scores of students from the aspect of the variables of age, gender, education status, parents' being dead or alive, the settlement they live in, perceived academic success and having disciplinary punishment. Despite this insignificant difference found between the aggression scores of the students from the aspect of above mentioned variables –except for the variable of perceived parents attitudes- are still found to vary between 122-131. Considering the minimum score of 45 and the maximum score of 225 scores could be obtained from this scale, it can be asserted that students do exhibit aggressive behaviors at a remarkable level.